

bud' vytýkaly nebo nevytýkaly. Strany jsou oprávněny vzdáti se souhlasně bezprostředního výsledku svědků a spokojiti se s přečtením protokolů. Nejde tu o porušení předpisu, jehož šetření nemůže se strana účinně vzdáti (§ 196 druhý odstavec c. ř. s.), neboť zásada bezprostřednosti není provedena v civilním řádu soudním do všech důsledků a mohou býti bez porušení této zásady přečteny jak u soudu procesního, tak u soudu odvolacího na př. svědecké protokoly sepsané u soudu dožádaného (§ 328 a § 287 c. ř. s.) a může v takovém případě odvolací soud svědeckou výpověď jinak hodnotiti, než soud procesní. Žalovaný v tomto případě nejen porušení formy podle § 196 c. ř. s. nevytýkal, nýbrž dokonce s přečtením protokolů souhlasil a není tedy oprávněn vytýkati vadu, se kterou byl srozuměn.

Čís. 8690.

Náhrada škody podle § 1320 obč. zák.

Majitel zvířete ručí za veškerou škodu způsobenou zvířetem, ať jím byla způsobena přímo nebo nepřímo.

Pokud nebylo svěřeno opatrování koně nezdatné osobě.

(Rozh. ze dne 7. února 1929, Rv I 1110/28.)

Splašený kůň žalovaného polekal nezletilou žalobkyni tak, že upadla a zlomila si nohu. Žalobě o náhradu škody o b a n i ž š í s o u d y vyhověly. N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Právní posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) odvolacím soudem jest správné potud, že majitel koně ručí za veškerou škodu jím způsobenou, ať již byla způsobena zvířetem bezprostředně nebo prostředně, jako v souzeném případě, kde splašený kůň polekal žalující dítě tou měrou, že upadlo a nohu si v bérce zlomilo. Naproti tomu nelze upřít důvodnost výtce nesprávného posouzení věci po stránce právní (§ 503 č. 4 c. ř. s.) v tomto směru: K právnímu posouzení soudu přináleží otázka, zda jest osobu, které majitel zvířete použije k opatrování zvířete, uznati po rozumu § 1315, pokud se týče i § 1320 obč. zák. za osobu »zdatnou«, čili nic. Podle stálé judikatury nejv. soudu (viz rozh. čís. 833, 1076, 2360, 2258 atd.) jest nezdatnost vlastností trvalou, která činí zřízence nezpůsobilým obstarati věc řádně. Pojem zdatnosti nevyčerpává se o sobě způsobilostí a schopností k určitým pracím, nýbrž předpokládá ještě svědomitost, pílí a dbalost. Nemá-li pochybení původ ani v technické nezpůsobilosti ani v rozumové nedostatečnosti ani v mravní nespolehlivosti zřízencově, nýbrž v jiných příčinách, nelze mluvíti o nezdatnosti. Z jediného nedopatření zřízencovy osoby nelze ještě nutně

usuzovati na její nezdatnost, nesvědčí-li neopatrnost o trvalých vadách shora zmíněných. Zjistily-li tedy nižší soudy, že syn žalovaného, učitel Jaroslav L., zacházel v hospodářství otcově s koňmi již od mládí, že koně, o něž jde, znal, vícekrát před úrazem s ním jezdil a uměl s ním zacházeti, že, vešed do stáje, vzkřikl na koně, jak toho opatrnost vyžaduje, a zjistily-li dále, že obvyklým jest při koních klidných a méně citlivých způsob, jak Jaroslav L. koně ustrojil, že se však při koni citlivějším doporučovalo dříve koně odpoutati, by nemohla poduška řetězem býti pohybována, čímž kůň je na krku lehtán, nelze Jaroslava L-a pokládati, jak činí odvolací soud, za nezdatného k řízení a opatrování koně proto, že v jediném případě, o který tu jde, opomenul koně před strojením odvázáti od žlabu, čímž se stalo, že se kůň utrhl a uvolnil, ven vyběhl a úraz dítěti způsobil, neboť, není-li zřízenec nezdatným již proto, že se, spoléhaje na chladnou povahu koně a na pevnost řetězu, na němž byl uvázán, od koně vzdálil, by přinesl a mu nasadil chomout, nečiní ho nezdatným ani to, že strojí koně uvázaného, an nemohl předpokládati, že kůň řetěz přetrhne i, když snad plašivou vlastnost koně znal. Není-li však prokázána nezdatnost Jaroslava L-a k řízení a opatrování koně, nelze ani žalovaného Josefa L-a činiti podle § 1315 obč. zák. zodpovědným za škodu, kterou žalobkyně utrpěla opomenutím Jaroslava L-a, proto, že mu svěřil koně k ustrojení. Nelze ho však činiti zodpovědným ani podle § 1320 obč. zák. z důvodu, že nedokázal, že se postaral o náležitý dozor nad koněm a o jeho opatrování, svěřiv jej Jaroslavu L-ovi, neboť práv by byl ze škody jen tenkrát, kdyby byl zanedbal dozor nad zvířetem a zanedbal jeho opatrování tím, že svěřil zvíře osobě nezdatné. Zdařil se mu však důkaz o zdatnosti osoby, které koně svěřil, a proto ho nestihá zodpovědnost v tomto směru. Neposoudily tedy nižší soudy případ v tomto směru správně po stránce právní (§ 503 č. 4 c. ř. s.). Žalující strana činila však zodpovědným žalovaného podle § 1320 obč. zák., i v jiném směru, proto, že neopatřil koně tak, aby nemohl ze stáje utéci a třetí osoby poškoditi, že ho neopatřil tak, aby nemohl řetěz, na němž byl uvázán, přetrhnouti a z něho se vyvléci. Žalovaný, jež stihá v tom směru břímě průvodní, nabídl důkaz o tom, že kůň byl uvázán pevným řetězem, připevněným na ohlávce u žlabu ve stáji, že řetízek železný byl pevný ve všech článcích, že články náležitě k sobě přiléhaly, že nebyl ani jediný porušen rezem a že nebylo koni lze se vysmeknouti. Bylo na žalovaném dále, by prokázal, že řetěz byl tak silný a byl ke žlabu tak připevněn, že nebylo podle zkušenosti a podle pravidelného běhu věci možno, by kůň řetěz ze žlabu vytrhl nebo přetrhl anebo se vysmekl. Důkazy tyto nižší soudy neprovedly; soudu ani znalci nebyl řetěz předložen k ohledání a k posouzení, ani nebyl způsob připevnění řetězu ke žlabu znalcem ohledán a posouzen a nezjištěno vůbec nic v tomto směru ani, zda řetěz se přetrhl, či zda byl pouze vytržen ze žlabu, či se vyvlékl a zda opatření koně, jež žalovaný učinil, lze považovati za dostatečné, vyhovující požadavkům, jež lze rozumným způsobem podle ponětí v hospodářství polním obvyklého od hospodáře požadovati. Teprve důkazem, že kůň, o němž zjištěno, že byl plašivým a

že to žalovaný o něm věděl, byl ve stáji bezpečně opatřen, může zbaviti žalovaného ručení podle § 1320 obč. zák. Poněvadž se nižší soudy, následkem nesprávného právního nazírání na věc (§ 496 čís. 3 c. ř. s.) nezabývaly s touto otázkou, zůstalo řízení kusým (§ 503 čís. 2 c. ř. s.).

Čís. 8691.

Postup pohledávek a předání ostatní majetnosti dlužníkem věřiteli k zajištění, jenž se stal v době, kdy dlužník podal již návrh na zahájení vyrovnacího řízení, jest bezúčinným proti věřitelům, k nimž náleží i věřitelé požívající přednostního práva. Lhostejno, že vyrovnací řízení bylo napotom zastaveno. Bezúčinnost takových právních jednání trvá jen proti věřitelům. Činiti námitky z důvodu bezúčinnosti právního jednání jest oprávněn i poddlužník, byla-li pohledávka exekučně zabavena a jemu zakázáno platiti původnímu věřiteli.

(Rozh. ze dne 7. února 1929, Rv I 1235/28.)

Matěj Sch. postoupil dne 1. února 1925, kdy byl již zažádal o zahájení vyrovnacího řízení a kdy toto řízení bylo již zahájeno a se konalo, své pohledávky proti stavebníkům, mezi nimi i pohledávku proti Jiřímu F-ovi, o jejíž zbytek se nyní žaluje, a další svou majetnost svým věřitelům ku zajištění jejich pohledávek. Proti žalobě postupníků pohledávky na Jiřího F-a o zaplacení zbytku pohledávky namítl žalovaný, že se postup stal již za vyrovnacího řízení s úplným opomenutím věřitelů, požívajících přednostního pořadí, eráru a okresní nemocenské pokladny, které v onom vyrovnacím řízení rovněž své pohledávky přihlásily, dále proto, že okresní nemocenská pokladna kromě toho pro svou k vyrovnacímu řízení přihlášenou pohledávku 4.884 Kč 90 h později po zastavení vyrovnacího řízení exekučně zabavila proti původnímu dlužníku Matěji Sch-ovi žalobní pohledávku a vymohla si proti žalovanému platební záповěď. **Procesní soud první stolice** zamítl žalobu proto, že se postup žalobní pohledávky přičí za daného stavu věci dobrým mravům a je tedy podle § 879 obč. zák. protiprávným a bezúčinným. **O d v o l a c í s o u d** žalobě vyhověl, uznáv, že postup ten nepřičí se ani dobrým mravům ani zvláštním předpisům zákona, zejména předpisům vyrovnacího řádu, ježto nároky věřitelů požívajících přednostního pořadí nebyly zahájením vyrovnacího řízení dotčeny a ostatně řízení vyrovnací jest posuzovati, jakoby ani nebylo bývalo zavedeno, ježto se vyrovnací dlužník k vyrovnacímu roku nedostavil a důsledkem toho o něm platí, jako by byl návrh na vyrovnání vzal zpět (§ 37 vyr. ř.).

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu s dodatkem, že se žaloba zamítá jen pro tentokráte.